

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 37P/23/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119219785
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 02. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ingrid Steinsdorferová
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2019:6119219785.1

Uznesenie

Okresný súd Banská Bystrica, v právnej veci starostlivosti o maloletého A. W. A., E.. XX. XX. XXXX, t. č. umiestneného v Centre pre deti a rodiny Banská Bystrica, Kollárova 29, Banská Bystrica, zastúpeného opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica, dieťa matky A. A.U., E.. XX. XX. XXXX, J. I. Z., Z. B. 9, t.č. na neznámom mieste a otca neurčeného, o návrhu navrhovateľa Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

Súd u d e ľ u j e Centru pre deti a rodiny Banská Bystrica, Kollárova 29, Banská Bystrica súhlas na rozhodovanie pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti maloletému Matejovi W. A., E.. XX. XX. XXXX.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľ sa návrhom doručeným súdu dňa 04. 02. 2019 domáhal nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by bol udelený súhlas Centru pre deti a rodiny Banská Bystrica na rozhodovanie pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti maloletému, ktorý je v súčasnosti v tomto zariadení umiestnený. Návrh odôvodnil tým, že maloletý sa narodil z manželstva, ktoré bolo rozvedené (rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 31P/170/2015-99 zo dňa 07. 12. 2015). Rozhodnutím Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 14Pc/7/2017-53 zo dňa 07.03.2018, právoplatným dňa 05.05.2018 súd určil, že A. X. A., E.. XX.XX.XXXX nie je biologickým otcom maloletého dieťaťa. Maloletý sa narodil predčasne s diagnózou hydrocefalus s viacpočetnými vrodenými vývojovými chybami a zaostáva vo vývoji. Uznesením Okresného súdu Brezno sp. zn. 1P/82/2016-11 zo dňa 02. 12. 2016 súd neodkladným opatrením zveril maloletého do starostlivosti Detského domova, Kollárova 29, Banská Bystrica, kde bol vzhľadom na jeho zdravotný stav zaradený do špecializovanej skupiny. Rozhodnutím Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 37P/32/2017-84 zo dňa 14.07.2017, právoplatným dňa 16.08.2017 bola nad maloletým dieťaťom nariadená ústavná starostlivosť. Matka maloletého dieťaťa je bez prístrešia, nemá vlastný domov. Toho času je na neznámom mieste, nenechala na seba žiaden kontakt. S dieťaťom sa žiadnym spôsobom nekontaktuje, maloletého nenavštívila, nepožiadala centrum o žiadne informácie o maloleťom. Dňa 31.01.2019 bola na úrad doručená žiadosť z Centra pre deti a rodiny Banská Bystrica o zabezpečenie súhlasu so zákrokmi súvisiacimi so zdravotnou starostlivosťou o maloleté dieťa. Dňa 12.02.2019 má byť maloleté dieťa hospitalizované na oddelení pediatickej urológie a dňa 13.02.2019 má absolvovať operačný zákrok cirkumcizia, discizia - účelom zákroku je odstránenie zúženej predkožky ev. rozšírenie zúženej časti predkožky. Dňa 26.02.2019 má byť maloleté dieťa hospitalizované na oddelení pediatickej chirurgie a následne dňa 27.02.2019 má absolvovať magnetickú rezonanciu brucha.

2. Z priloženej žiadosti Centra pre deti a rodiny Banská Bystrica zo dňa 30. 01. 2019 vyplýva, že maloletý má absolvovať v Detskej fakultnej nemocnici s poliklinikou Banská Bystrica operačný zákrok a iný zákrok v celkovej anestéze. Dňa 12. 02. 2019 bude maloletý hospitalizovaný na oddelení pediatickej urológie a dňa 13. 02. 2019 mu bude vykonaný operačný zákrok. Dňa 26. 02. 2019 bude maloletý hospitalizovaný na oddelení pediatickej chirurgie a dňa 27. 02. 2019 absolvuje magnetickú rezonanciu. Matka maloletého dieťaťa bola aktívne vyhľadávaná v okolí obchodných domov v Banskej Bystrici, kde sa v minulosti zdržiavala, avšak nepodarilo sa ju nájsť.

3. Z opatrovaneckého spisu maloletého dieťaťa vyplýva, že sa narodil v manželstve rodičov, ktoré bolo rozvedené. Rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 31P/170/2015-115 zo dňa 22. 01. 2016 bol maloletý zverený do osobnej starostlivosti matky. Rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 14Pc/7/2017-53 zo dňa 07.03.2018, právoplatným dňa 05.05.2018 súd určil, že A.. X. A., E.. XX.XX.XXXX nie je biologickým otcom maloletého dieťaťa. V súčasnosti je otec maloletého dieťaťa neurčený, na Okresnom súde Banská Bystrica prebieha pod ps. zn. 37Po/7/2018 konanie o uznanie otcovstva k maloletému dieťaťu súhlasným vyhlásením rodičov, konanie nie je právoplatne ukončené. Uznesením Okresného súdu Brezno sp. zn. 1P/82/2016-11 zo dňa 02. 12. 2016 bol maloletý neodkladným opatrením odovzdaný do starostlivosti Detského domova, Kollárova 29, Banská Bystrica. Rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 37P/32/2017-84 zo dňa 14. 07. 2017 bola nad maloletým nariadená ústavná starostlivosť, ktorá sa bude realizovať v Detskom domove, Kollárova 29, Banská Bystrica. Súd ďalej zistil, že maloletý je predčasne narodené dieťa s viacerými vývojovými vadami, je psychomotoricky zaostalý.

4. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len "CMP"), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

5. Podľa § 324 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len "CSP"), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

6. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

7. Podľa § 325 ods. 2 písm. d) CSP, neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala,

8. Podľa § 336 ods. 1 CSP, ak súd nariadi neodkladné opatrenie pred začatím konania, môže vo výroku uznesenia uložiť navrhovateľovi povinnosť podať v určitej lehote žalobu vo veci samej. Súd túto povinnosť neuloží najmä vtedy, ak je predpoklad, že neodkladným opatrením možno dosiahnuť trvalú úpravu pomerov medzi stranami.

9. Podľa § 6 ods. 1 zákona č. 576/2004 Z.z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len "zákon č. 576/2004 Z.z."), ošetrojúci zdravotnícky pracovník je povinný informovať o účele, povahe, následkoch a rizikách poskytnutia zdravotnej starostlivosti, o možnostiach voľby navrhovaných postupov a rizikách odmietnutia poskytnutia zdravotnej starostlivosti (ďalej len "poskytnúť poučenie"), ak tento zákon neustanovuje inak (§ 6a, § 44 ods. 6, § 44b ods. 2), a) osobu, ktorej sa má zdravotná starostlivosť poskytnúť, alebo aj inú osobu, ktorú si táto osoba určila, b) zákonného zástupcu, opatrovníka, poručníka, inú fyzickú osobu ako rodič, ktorá má maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, osobu, ktorá má dieťa v náhradnej osobnej starostlivosti, osobu, ktorá má dieťa v pestúnskej starostlivosti, osobu, ktorá má záujem stať sa pestúnom a má dieťa dočasne zverené do starostlivosti, budúceho osvojiteľa, osobu, ktorá má dieťa zverené podľa osobitných predpisov, alebo štatutárneho zástupcu zariadenia, v ktorom sa vykonáva rozhodnutie súdu o nariadení ústavnej starostlivosti, rozhodnutie súdu o uložení neodkladného opatrenia, rozhodnutie súdu o nariadení výchovného opatrenia alebo rozhodnutie súdu o uložení ochranného výchovu (ďalej len "zákonný zástupca"), ak osobou, ktorej sa má zdravotná starostlivosť poskytnúť, je maloleté dieťa, osoba pozbavená spôsobilosti na právne úkony alebo osoba s obmedzenou spôsobilosťou na právne úkony (ďalej len "osoba nespôsobilá dať informovaný súhlas") a vhodným spôsobom aj osobu nespôsobilú dať informovaný súhlas.

10. Podľa § 6 ods. 4 zákona č. 576/2004 Z.z. informovaný súhlas je preukázateľný súhlas s poskytnutím zdravotnej starostlivosti, ktorému predchádzalo poučenie podľa tohto zákona. Informovaný súhlas je aj taký preukázateľný súhlas s poskytnutím zdravotnej starostlivosti, ktorému predchádzalo odmietnutie poučenia, ak v tomto zákone nie je ustanovené inak (§ 6b, § 27 ods. 1, § 40 ods. 2).

11. Podľa § 6 ods. 6 zákona č. 576/2004 Z.z., informovaný súhlas dáva, ak tento zákon neustanovuje inak (§ 6a), a) osoba, ktorej sa má zdravotná starostlivosť poskytnúť alebo b) zákonný zástupca, ak osobou, ktorej sa má zdravotná starostlivosť poskytnúť, je osoba nespôsobilá dať informovaný súhlas; takáto osoba sa podieľa na rozhodovaní v najväčšej miere, ktorú dovoľujú jej schopnosti.

12. Neodkladné opatrenie možno nariadiť pred začatím konania, počas konania ako aj po jeho skončení v prípadoch, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery, alebo ak je obava z ohrozenia exekúcie. Ďalším základným zákonným predpokladom nariadenia neodkladného opatrenia je aj hodnoverným spôsobom osvedčiť dôvodnosť a trvanie uplatneného nároku, ktorému sa má súdom poskytnúť neodkladná ochrana. Pri nariadení neodkladného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení. Z tohto dôvodu nie je síce potrebné zisťovať všetky skutočnosti, ale musia byť osvedčené okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť návrhu na neodkladné opatrenie. Miera osvedčenia sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia. V prípade nariadenia neodkladného opatrenia v konaniach vo veci starostlivosti o maloleté deti je prvoradým vždy záujem maloletého dieťaťa, ktorý ako prioritný konštatoval ESLP vo svojich rozhodnutiach. aj neodkladné opatrenie môže mať povahu rozhodnutia vo veci samej, ktoré nevykazuje charakter dočasnosti a predbežnosti, a to vtedy, ak sa neodkladným opatrením vec skončí s konečnou platnosťou a nie je nasledované konaním vo veci samej (rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 8 Cdo 83/2017, 3 Cdo 100/2017, 3 Cdo 117/2017, 5 Cdo/77/2017).

13. Zákon o rodine priznáva rodičovské práva a povinnosti, medzi ktoré patrí aj právo na zastupovanie maloletého dieťaťa obom rodičom. V prípade, ak jeden z rodičov nežije, je neznámy, alebo nemá spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, vykonáva rodičovské práva a povinnosti vykonáva len jeden rodič. V prípade nariadenia ústavnej starostlivosti nad maloletým dieťaťom prešlo na zariadenie, resp. jeho štatutárneho zástupcu právo zastupovať maloleté dieťa, ale len v bežných veciach. Matka maloletého dieťaťa, ako jediný známy rodič dieťaťa nie je pozbavená ani obmedzená vo výkone rodičovských práv a povinností, neboli jej ani pozastavené, zostáva preto naďalej zákonným zástupcom maloletého dieťaťa a je oprávnená rozhodovať o podstatných veciach maloletého dieťaťa. V zmysle zákona č. 576/2004 Z.z. (§ 6 ods. 6 písm. b)) o informovanom súhlase s poskytnutím zdravotnej starostlivosti rozhoduje za maloleté deti ich zákonný zástupca, za ktorého zákon v zmysle § 6 ods. 1 písm. b) považuje aj štatutárneho zástupcu zariadenia, v ktorom sa vykonáva rozhodnutie súdu o nariadení ústavnej starostlivosti. Uvedené znamená, že štatutárny zástupca Centra rodiny pre deti a rodiny, ktoré vykonáva ústavnú starostlivosť nad maloletým, je oprávnený zo zákona udeliť informovaný súhlas s poskytnutím zdravotnej starostlivosti, avšak len v bežných veciach. Aj ohľadom zdravotnej starostlivosti je potrebné rozlišovať medzi bežnou a podstatnou vecou a zohľadniť v závislosti od ochorenia vážnosť zásahu do zdravia, nevyhnutnosť zákroku a všetky možnosti liečebných postupov, pričom o podstatnú vec pôjde spravidla v prípade vážneho zásahu do zdravia, invazívneho zásahu, zásahov, ktoré by mohli mať trvalé a nezvratiteľné dôsledky, či pri existencii nebezpečenstva z premeškania.

14. V danom prípade súd po oboznámení s obsahom návrhu a vykonaného dokazovania dospel k záveru, že návrh navrhovateľa je dôvodný, nakoľko existuje bezodkladná potreba úpravy pomerov účastníkov konania. Súd má preukázané, že zdravotný stav maloletého je od narodenia zhoršený, vyžaduje si osobitnú starostlivosť a zvýšenú zdravotnú starostlivosť. Vo februári 2019 je potrebná opakovane hospitalizácia maloletého, ktorý má absolvovať operačné zákroky a iné zákroky v celkovej anestéze. Matka ako jediný známy rodič, ktorý má rodičovské práva a povinnosti k maloletému je na neznámom mieste, žije túlavým životom, nenechala na seba žiaden kontakt a nie je možné získať jej súhlas na poskytnutie zdravotnej starostlivosti maloletému dieťaťu. O maloleté dieťa sa nezaujíma, nekontaktuje ho. Keďže doposiaľ nebola pozbavená výkonu rodičovských práv a povinností, nemohol byť maloletému ustanovený porúčnik, ktorý by maloletého zastupoval a rozhodoval aj o podstatných veciach v súvislosti s poskytovaním zdravotnej starostlivosti maloletému. Súd preto udelil súhlas na rozhodovanie pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti maloletému Centru pre deti a rodiny Banská Bystrica, Kollárova 29, Banská Bystrica, ktoré vykonáva ústavnú starostlivosť nad maloletým od útleho veku, pozná jeho potreby, jeho zdravotný stav. Neodkladné opatrenie súd vydal pred začatím konania a v súlade s § 336 ods. 1 CSP a neuložil povinnosť podať navrhovateľovi v určitej lehote návrh vo veci samej, keďže neodkladným opatrením možno dosiahnuť trvalú úpravu pomerov u maloletého. Zdravotný stav maloletého je trvalo nepriaznivý, vyžadujúci zvýšenú potrebu poskytovania zdravotnej starostlivosti, ktorá vyžaduje aj opakovane poskytnutie písomného informovaného súhlasu v zmysle § 6 ods. 4, 5 zákona č. 576/2004 Z.z. a matka, ako jediný známy rodič dieťaťa má dlhodobu neusporiadaný život, túla sa, mení miesta pobytu a v súčasnosti sa nachádza na neznámom mieste, čím je vážne sťažená možnosť získania jej súhlasu s poskytnutím zdravotnej starostlivosti maloletému. Vydaným neodkladným opatrením vo veci samej bude zaručené, že o poskytnutí zdravotnej starostlivosti maloletému bude rozhodnuté neodkladne v závislosti od potrieb maloletého, bez nutnosti zakaždým

hľadať matku dieťaťa a vyžadovať súhlas od nej. Vzhľadom na dlhodobý nezáujem matky o maloletého a jej doterajší výkon rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu súd dáva opatrovníkovi maloletého dieťaťa na zváženie podanie návrhu na pozbavenie rodičovských práv a povinností matky a po splnení podmienok na ustanovenie poručníka maloletému dieťaťu.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici (§ 362 ods. 1, prvá veta CSP). Odvolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP).

Podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada (§ 125 ods. 1, 2 CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh § 363 CSP). Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a ak ide o podanie urobené v prebiehajúcim konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 1, 2 CSP). Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil (§ 125 ods. 3 CSP).

Toto neodkladné opatrenie je vykonateľné dňom jeho doručenia (§ 332 ods. 1 CSP).